

SOCIALLIQ TARMAQ BLOGERLIGINIŇ JÁMIYETTEGI ORNI HÁM TÁSIRI

Ómirbaeva Aziza Bekbergen qızı

*Berdaq atındaǵı Qaraqalpaq mámleketlik universiteti, jurnalistika fakulteti
magistranti*

Annotaciya: *Bul maqalada sociallıq tarmaq blogerliginiń zamanagóy xabar maydanındaǵı orni, onıń jámiyetke oń hám keri tásirleri tallanǵan. Blogerlik xızmetiniń xabar tarqatıwdaǵı áhmiyeti, jámiyetlik pikirge tásir kórsetiwdegi roli hám xabar mádeniyatın qalıplestiriwdegi orni jaqtırılǵan. Sonday-aq, jalǵan xabarlardıń tarqalıwı, jaslar sana-sezimige táhiri hám juwapkershilik máselesi haqqında pikirler bayan etilgen.*

Gilt sózler: *sociallıq tarmaq, blogerlik, xabar jámiyeti, jámiyetlik pikir, jalǵan xabar, xabar mádeniyatı, tásir.*

KIRISIW

Búgingi globalasıw hám sanlı texnologiyalar dáwirinde sociallıq tarmaqlar adam turmısınıń ajralmas bólegine aylandı. Internet paydalanıwshıları sanınıń jıl sayın artıp baratırǵanı, xabar alıw hám tarqatıw barısın pútkilley jańasha túrge salıp qoydı. Usı processte blogerler - yaǵnıy sociallıq tarmaqlarda óz xızmeti arqalı belgili bir baǵdarda pikir bildiriwshi hám kórermenge tásir kórsetiwshi adamlar - áhmiyetli jámiyetlik qubılıs sıpatında qalıplesti.

Blogerlik tek jeke pikir bildiriw quralı emes, al jámiyetlik pikirdi baǵdarlawshı kúshke aylanpaqta. Olar arqalı jámiyette siyasiy, mádeniy, ekonomikalıq, bilim beriw hám ruwxıy máseleler dodalanadı. Sonıń menen birge, blogerliktiń táhiri tek oń emes, al belgili dárejede keri jaǵdaylardı da keltiripshıǵarmaqta. Mısalı, tekserilmegen maǵlıwmatlar, jalǵan xabarlar (feykler) yamasa jeke mápten kelip shıqqan xabarlar jámiyette nadurıs juwmaqlarǵa sebep bolıwı múmkin.

Usı kózqarastan, sociallıq tarmaq blogerliginiń jámiyettegi orni hám tásirin úyreniw búgingi kúnniń áhmiyetli máseleleriniń biri bolıp esaplanadı. Maqalada blogerliktiń jámiyetlik turmıstaǵı rolin tallaw, onıń jámiyetlik sana hám mádeniyatqa tásirin jaqtırıw hám onıń juwapkerli xızmetin támiyinlew jolları kórsetiledi.

Sociallıq tarmaq blogerliginiń mánisi

Blogerlik - bul jeke pikir hám tájiriybeni keń kórermenge jetkeriw ámeliyatı bolıp, ol dástúrli ǵalaba xabar qurallarınan parıqlı túrde tezlik hám interaktivlik qásiyetlerine iye. Sociallıq tarmaq blogerleri hár túrli temalarda - siyasat, bilim beriw, mádeniyat, moda, ekonomika, texnologiya hám basqalar haqqında maǵlıwmat beriw arqalı jámiyette xabar almasıwın támiyinleydi.

Blogerliktiń oń táhiri

- Xabardıń tez tarqalıwı hám ashıqlıqqa úles qosıwı;
- Jaslar arasında jámiyetlik belsendilik hám oyshılıqtı rawajlandırıwı;
- Bilim beriw hám ruwxıy násiyat jumıslarında nátiyjelikligi;

- Jamiyette ahamiyetli masalelarga diqqat qaratiluv ham jamiyetlik adalati qollab-quvvatlash imkoniyatini yaratishi.

Bloggerlikning keri ta'siri

- Jalgan xabarlar ham tekserilmagan ma'lumatlarning tarqalishi;
- Jeke map yamasa reklama maqsatida jamiyetlik pikirdi manipulyatsiya etiluv holatlari;

- Jaslar sana-sezimida virtual turmushqa artiqsha berilib, haqiqiy turmushdan uzilish tendenciyasi;

- Xabar madaniyati ham juvabkershilik darajasining tomonligi.

Xabar madaniyati ham blogger juvabkershiligi

Hazirgi zaman blogeri tek xabar tarqatish emes, al o'ning ta'siri ushuncha juvabker adam da esaplanadi. Sonliqtan, har bir blogger xabar deklaratsiyasini ishonimlilikni tekshirishi, jeke etika ham madaniyat qadriyatlariga amal etishi tiyis. Xabar madaniyatining joqarilishi tek mamleket yamasa platforma darajasida emes, al har bir fuqaroning juvabkershiligi menen baylanishi.

Juvmag

Social media tarmoqlari blogerligi bugungi kunda jamiyette ahamiyetli xabar maydoni sifatida qaliplesken. Oni o'z ta'sirlari - ashikliq, tezlik ham fikr erkinligini ta'minlese, keri ta'sirlari - jalgan xabar ham manipulyatsiya qalpin keltirib chiqaradi. Soni ushuncha blogerlik madaniyatini arttirish, xabar tekshirish sistemalarini kushaytirish ham fuqarolarda media savatliqligiga uyretish orqali social media tarmoqlarda jamiyetingi rivojlanishiga xizmet etadigan maydonga aylantirish zarur.

PAYDALANILGAN ADEBIYATLAR:

1. Sh. A. Axadov. Sotsiologiya (o'quv qo'llanma). 2007.
2. Aleksey Zlobin. YouTube i sotsialnye seti kak istochniki trafika dlya CPA-offerov.
3. B. Ts. Tsydypov. Sotsialnye seti kak sredstvo informatsionno-pedagogicheskogo vzaimodeystviya (maqola). 2023.